

A Slovenian Language Newspaper — Dedicated to the Cultural Progress and Political Guidance of Americans of Slovenian Descent and Slovenes Scattered around the Free World—Through the Principles of Christian Democracy.

slovenska DRŽAVA

For a Free Slovenia

In Harmony with the American Tradition of Freedom and Independence, The SLOVENSKA DRŽAVA Champions the Right of the Slovenian People to their National Unification in Their Own Slovenian State.

Letnik — Volume IV

CHICAGO, ILLINOIS, 21. JULIJA, 1953

Številka 7 — Number 7

TRI LETA...

Slovenska Država bodi glasnik vsenarnodnega gibanja za suvereno slovensko državo, vez, ki naj veže pripadnike tega gibanja po vsem svetu, — to je bila vodilna misel novemu listu pred tremi leti na pot.

Razmere v slovenski emigraciji pred tremi leti so bile precej žalostne. Vsak, ki je upal izpovedati vero v lepšo bodočnost Slovencev v lastni državi, je bil izpostavljen očitkom, posmehu in celo zapostavljanju. Ko je leta 1946 začel v Rimu Akcijski odbor za suvereno slovensko državo s svojim delom, so padali strupeni očitki proti vsem, ki so se priznali za pripadnike tega gibanja. "Največja narodna nesreča, "nezreli ljudje", "rušilci slovenske skupnosti" itd. to je bila vsebina vseh teh izpadov. Iz strahu pred surovimi izbruhi "jugoslovenskega" ogorčenja in "dinastičnega" patriotizma so mnogi svetlo idejo slovenske državne samostojnosti rajši ohranili v svojih srcih in o njej govorili le v zaupnem krogu.

V to temo in malodušje je nenadoma posijala svetla luč. Pred tremi leti, 20. julija 1950 je izšla prva številka mesečnika "Slovenska Država". Izdajatelji niso pravni prikrivali svojih ciljev. Listu je bilo dano ime "Slovenska Država", da tako že naslov lista pove, za kaj gre, kakšen je cilj in kaj Slovenci hočemo.

Ko danes gledamo tri leta nazaj, ugotavljamo, da je slovenska državna misel na zmagovitem pohodu med Slovenci. Oklepa se je večina slovenske emigracije, ni države na svetu, kjer žive Slovenci, da ne bi slovenska državna ideja našla poti tudi med nje. Oklenili so se je in verujejo, da mora priti dan, ko bo ta veliki ideal Slovencev tudi uresničen.

Slovenska državna misel je močna tudi v domovini, med narodom, ki trpi pod komunistično tiranijo in pod velesrbsko diktaturo. Narod doma ve, da je "slovenska republika" le privesek Beograda, ki reže kruh tako kot se zdi njemu prav in da čimveč ostane za "centralo". Beograd danes mešetari za Trst. Za slovensko zemljo mu ni mar in slovenski oprode kimajo tako, kot centralna komunistična vlada hoče. Narod je dokončno doumel, da Beograd ostane Beograd, pa naj v njem sede kraljevi lakaji ali pa komunistični "tovariši". Slovenci hočejo suvereno slovensko državo! Komunistični oblastniki to vedo, zato velja prav našemu gibanju njihovo besno sovraštvo.

"Slovenska Država" kot glasilo slovenskega državnega gibanja ima zaslugo, da se je pričelo o slovenski državni ideji tudi drugod pisati in razpravljati. Preko te

ideje danes več nihče ne more. Kdor jo še hoče zapostavljati in jo imenovati "največjo nesrečo", tak se je že izločil iz javnega življenja.

"Saj smo tudi mi za slovensko državo", prihajajo danes z izjavami tisti, ki so pred leti trdili, da nočejo imeti opravka z slovenskim državnim gibanjem. Seveda, takoj pristavljajo, da naj bo država Slovenija članica jugoslovanske zvezne države. Na tistem morda upajo, da bo na čelu te "zvezne države" še celo "Njegovo Kraljevo Veličanstvo". Motijo se! Slovenci take države ne marajo. Politiki, ki o taki državi sanjajo, ne računajo tudi z dejstvom, da so med Slovenci in Srbi — Hrvat.

"Slovenska Država" je dala pogum vsem, ki so to idejo gojili. "Slovenska Država" je sprožila plaz, ki se mu ni mogoče več ogniti. V vseh slojih ima slovenska državna ideja danes pripadnike, ki to idejo branijo in jo širijo. Kdo si upa še danes postaviti se tej ideji po robu? Kdo jo upa še zasmehovati, kdo jo omalovaževati?

Tri leta so šla v zgodovino. Leta dela zbiranja in organiziranja. Uspešna so bila za razvoj slovenske državne misli. Naš sklep ob praznovanju tri letnice bodi: S "Slovensko Državo" neustrašeno naprej! Delo, delo in zopet delo! Pa tudi žrtve! Brez velikih žrtev posameznikov kakor tudi pripadnikov slovenske državne ideje kot celote, ne bo uspehov.

M.G.

Titova priznanja

Švicarski dnevnik "Neue Zürcher Zeitung" je eden največjih najboljših, najplivnejših in najbolj branih listov ne le v Evropi, marveč na vsem svetu. Med drugim se odlikuje po tem, da je izredno dobro in zelo pravilno poučen o razmerah v Jugoslaviji. Njegov dopisnik g. Halperin slovi med tujimi časnikarji in diplomati v Beogradu kot prvi strokovnjak za jugoslovanska vprašanja, ki po svoji informiranosti in trezni presoji položaja daleč prekaša vse svoje ameriške, angleške in francoske kolege. "Neue Zürcher Zeitung" je zato edini veliki list na svetu, ki se ne da nikoli zaslepiti po titovski propagandi. Današnji jugoslovanski režim dosledno prikazuje za tisto, kar je: za komunistično diktaturo in nasilje, ki se po letu 1948 kljub navideznim, zgolj taktičnim potezam, ni v bistvu niti za las spremenil.

"Neue Zürcher Zeitung" je bila prvi svetovni list, ki je lani novembra priobčil izčrpno razpravo o gibanju za samostojno slovensko državo, o njegovem odmevu v domovini in o strahu, ki vlada pred njim med današnjimi oblastniki v Sloveniji in Jugoslaviji. Članek je bil hud udarec za režim in za tiste slovenske politike v tujini, ki iz tega ali onega vzroka ne marajo priznati pravilnosti našega programa.

Ena izmed osnov našega dela je prepričanje, da kakršna koli Jugoslavija lahko obstaja samo kot centralistična diktatura. Slovenci pa smo kot globoko demokratičen narod nasprotniki vsake diktature. Za Jugoslavijo se torej že zaradi tega ne moremo ogrevati, kakor je to dobro poudaril Peter Klepec v "Taboru" in s tem vzbudil toliko ogorčenja med raznimi slovenskimi "jugosloveni"

vseh vrst in barv.

V potrdilo tega našega stališča je omenjeni švicarski list 6. maja letos prinesel nov stvaren članek o stanju v Titovi državi pod naslovom "Jugoslavija med diktaturo in demokracijo. V njem ugotavlja naslednje:

Marx in Engels, ter do neke mere Lenin, so še vedno kažipoti današnjemu jugoslovanskemu režimu. Iluzija bi bila pričakovati, da bomo Jugoslavijo v doglednem času videli na politični in gospodarsko-politični poti zahodnih demokracij. Zahod se naprej in naprej sprašuje, če bo nova Titova, od Moskve odtrgana ljudska demokracija dala državi toliko politične svobode, da bo dopustila opozicijo. Toda v socialistični Jugoslaviji po prepričanju njenih voditeljev ni mesta za nobeno strankarsko organizirano opozicijo. Ti še vedno sodijo, da je opozicija isto kot reakcija in je zaradi tega ne smejo trpeti.

Potovanje po raznih deželah te federativne republike pusti človeku vtis, da je ves stroj sodobnega tiranstva v tej državi še vedno nedotaknjen. Tam je še vedno v sedlu tista vladavina, ki teži po oblasti nad človekovim mišljenjem in čustvovanjem in ki je z različnimi oblikami policije še vedno kos notrajnim nevarnostim.

"Titu", piše "Neue Zürcher Zeitung", "smo zastavili vprašanje, če bo uveljavljena svoboda. Tudi on je na to odgovoril, da ne. Njegova revolucija bo ostala revolucija, v kateri ni nobenega mesta za kakršne koli "protirevolucionarje." Tito je prepričan, da opozicije ne sme dopustiti, ker bi sicer ta jugoslovanska zvezna država razpadla, in sicer ne toliko v kake družabne razrede, marveč v narodnostne

Relativnost narodne suverenosti

V Nemčiji (Offenburg) izhaja posebna revija "Dokumenten", ki služi pospeševanju izmenjave misli in sodelovanju med narodi. Revija prinaša važnejše članke in poročila iz francoskega in ostalega zapadnega sveta. V prvi številki letošnjega letnika objavlja zanimiv sestavek, ki ga je napisal Etienne de la Vallee — Poussin o relativnem pomenu narodne suverenosti (vrhovnosti).

Pisec povdarja, da moramo pri vsakem vprašanju upoštevati tudi zgodovinski razvoj vprašanja in spremembe, ki jih v teku časa doživlja. Tako loči v pojmu narodne vrhovnosti predvsem dvojje: Država je kot vir prava nadrejena vsem državljanom — Država predstavlja zaključeno ozemlje, ki ne priznava vrhovnosti nobene druge naddržavne organizacije. Obe sestavini sta doživeli v zgodovini mnogo sprememb. Pojmovanje države kot vsem državljanom nadrejenega vira prava izvira iz časov, ko so državni vladarji izvajali svoj izvor iz božanstev. Krščanstvo sicer tudi uči, da je oblast od Boga, toda božji red, ki je razodet in znan tudi podložnikom, veže vladarja in omejuje njegovo samovoljo. Ko so vladarje nadomestile demokratske ustanove, se je s postopnim oddaljevanjem od krščanskega reda začel bolj in bolj uveljavljati absolutizem demokratskega ustroja (oblast izvira iz ljudstva — odloča večina brez ozira na npravni red,) kar je privedlo do znane opazke, da more storiti angleški parlament vse ra-

zen moškega spremeniti v žensko. Druga sestavina pojma narodne vrhovnosti — neodvisnost od vsakega naddržavnega prava — se je razvila šele v novejši dobi. V starem veku je njeno izvajanje oviralo pomanjkanje prometnih in tehničnih sredstev, srednji vek pa je poznal poleg vrhovnosti papeža in cesarja celo množico sicer podrejenih, pa vendar dejanskih samouprav, ki so znatno omejevale pravice suverena. V dobi narodnega prebujenja opazimo s naraščanjem narodne samostojnosti ter rastočim lajšanjem medsebojnih stikov ter obvladanja države iz enega središča na eni strani večji vpliv državnega središča na poedine državljan, na drugi strane pa tudi naraščajočo izključevanje vseh drugih vplivov na lastnem državnem področju. Cilj postane lastna narodna država.

V naši dobi opazujemo dve nasprotujoči si razvojni smeri: Gospodarstvo in tehnika silita k vedno širšim enotam, narodi pa si prizadevajo svojo kulturno individualnost še bolj dograditi in javarovati. Mnogi narodi prehajajo še v naši dobi iz stanja ljudske kulture v visoko kulturo, ki jo skušajo zavarovati z lastno narodno državo.

Piscu se ta razvoj v dve nasproti smeri ne zdi nepremostljiva težava. Podlago za povezanje v večje enota naj da poživitev ideje, da je vse človeštvo ena družba, upravičenemu stremljenju po samostojnosti pa naj zadoste narodne države.

skupine, ki jo sestavljajo. Skrb za enotnost države (to je, za obstanek Jugoslavije) Tita sili, da vztraja pri vsiljenem političnem izenačevanju, (tj je pri sistemu ene same, komunistične stranke, op. ur.) Po vsem, kar se je med Srbi in Hrvati zgodilo v zadnji vojni, imajo njegove besede pač zelo stvarno podlago. S parlamentarno demokracijo te države ni mogoče držati skupaj. O tem je Tito prepričan: in to tudi pove. Zaradi tega potrebuje "močno" državo, kajti po njegovem so vse države s številnimi strankami šibke.

In ker jugoslovanski oblastniki močno državo potrebujejo, se bodo le težko odpovedali disciplinirani in strnjeni eni sami stranki, dokler ne bi našli kakih drugih sredstev, s katerimi bi mogli držati skupaj tiste, ki silijo narazen ...

Titove jasne besede so novo, nedvoumno in nič sumljivo potrdilo, da je res tisto, kar pravimo mi in kar mora priznati vsak stvaren človek: da nobena Jugos-

slavija ne more obstajati kot demokratska država, marveč samo kot levičarska ali desničarska diktatura — ali v znamenju srpa, ali v znamenju sablje. Slovenci pa smo enega in drugega siti, zato vemo, kje je naša pot!

† MARJAN KORITNIK

Iz Argentine smo sprejeli sporočilo, da je bil v soboto 16. maja pokopan na pokopališču Chacarita v Buenos Airesu, mladi, mnogo obetajoči slovenski umetnik Marjan Koritnik. Postal je žrtev raka.

Pokojni Marjan je bil rojen 29. jul. 1923. Prav za 30 letnico življenja, ki je veliko obetalo, je odšel v večnost, da vidi tam živi lik nebeške Matere Marije Pomagaj, katere podoba je naslikal že v Italiji za slovenske begunske trpine.

Marjan Koritnik se je takoj v začetku pridružil pokretu za svobodno slovensko državo in podpisal Slovensko Izjavo. Slovenski državni ideji je zvesto služil do konca.

Blagemu pokojniku bomo ohranili hvaležen spomin!

Published Monthly by the "Slovenska Država" Publ. Co.
For the Editorial Board, Mirko Geratič, Editor
Subscription rates \$2.00 per year
Address: 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill., USA.
Telephone: FRontier 6-3032

Slovenska Država izhaja vsakega 20. v mesecu.
Naročnina letno: Za USA \$2.00, za Canado \$2.00, Argentino
20 pesov, Brazilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta, Avstrijo
30 Šil., Avstralijo 1 avstr. funt, Italija in Trst (F. T. T.) 600 Lir,
Francija 500 frc.

Jugoslavija in Trst

Ni je na svetu tako imenovane matične države, ki bi se iz svoje narodne manjšine tako krvavo norčevala, kakor se Titova Jugoslavija norčuje iz tržaških Slovencev. (Korboške je, kakor stara Jugoslavija po posredovanju dr. Besednjaka Hitlerju, že končno prodala avstrijskim socialistom.) Tisti Slovenci v Trstu, ki nanjo še kaj dajo, niso noben dan gotovi, če včerajšnje Titovo stališče še drži.

Ne bomo tukaj navajali, kaj vse so Tito, Kardelj in drugi govorili o Trstu v letu dni nazaj. Za pojasnilo o uradni jugoslovanski politiki do tržaških Slovencev, je dovolj nekaj primerov iz dobrih dveh mesecev.

Branko Babič, bivši tajnik titovske komunistične partije za Svobodno tržaško ozemlje ter bivši glavni urednik "Primorskega dnevnika", je na občem zboru Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije (bivše OF) konec aprila v Ljubljani govoril naslednje:

"Svobodno tržaško ozemlje je sad odločbe velesil, ne pa volja prizadetih narodov. To svobodno tržaško ozemlje je izgubilo svoj pomen... Svobodno tržaško ozemlje je danes geslo kominformovske in tržaške emigrantske reakcije... Prav je, da se... tudi naši rojaki v Trstu osvobodijo ozkih nacionalističnih tendenc in se oprejo v okvir sodelovanja in povezave z (italijanskimi, op. ur.) demokratičnimi silami v Trstu."

Babič je po naročilu svojih gosposdarjev v Beogradu tedaj uradno zavrnil program, katerega je postavil za lanske volitve v Trstu. Ta program se je zavzemal za ustanovitev Svobodnega ozemlja, za enoten nastop vseh slovenskih političnih skupin ter za ustavitev vsakega sodelovanja in "bratstva" z Italijani...

Italijanski nacionalistični tisk je ta Babičev obrat pozdravil kot "spametovanje" v jugoslovanski politiki do Italije. Povabil je Tita, naj se po Pašičevem zgledu sporazume z njo in naj se ne meni za "nestvarne zahteve kakega nezadovoljnega Slovenca"...

17. maja pa je Tito sam v Slavonskem brodu govoril glede Trsta naslednje:

"De Gasperi govori... da bi se uporabilo etnično načelo. To se pravi, da bi tisti kraji (na Tržaškem), kjer prebivajo večinoma Slovenci, pripadli Jugoslaviji, tisti pa, kjer je večina Italijanov, pa Italiji... To je... formulacija, ki je jaz in noben pameten človek ne more priznati... Še zmeraj trdim, da bi bilo najpametnejše, da se uveljavi mirovna pogodba (to je, da se ustanovi Svobodno tržaško ozemlje, op. ur.), da se doseže sporazum, da bi bil v Trstu guverner, s katerim bi

se strinjale vse države. Še boljša rešitev pa bi bila tista, kakršno sem ponudil že pred dvema letoma: sovladanje, da bi imel v Trstu izmenoma upravo Jugoslavija in Italija s popolno samoupravo tržaškega prebivalstva..."

Tito je torej prej kakor v mesecu dni postavil na glavo Babiča in svoje tedanje "končno" stališče do tržaškega vprasanja!

Titov zunanji minister, Srb Koča Popović, pa je 28. maja tujim časnikarjem v Beogradu izjavil, da je Jugoslavija vedno pripravljena, pogoditi se z Italijo glede Trsta na podlagi etničnega načela, po katerem bi italijanske kraje na področju B odstopili v zameno za slovenske kraje na področju A, katere bi dobila Jugoslavija. Med temi kraji naj bi

bili tudi tržaški predmestji Skedenj in Žavljje, kateri bi po posebnem hodniku povezali z jugoslovanskim zaledjem...

Popovićev namestnik Bebler je v govoru, katerega je imel 6. junija v Kopru, znova potrdil, da je Jugoslavija vedno pripravljena, pogajati se z Italijo za razdelitev Svobodnega tržaškega ozemlja na podlagi tako imenovane etnične črte. Dal je tudi podrobne predloge, kako naj bi v tem primeru razkosali ta del slovenskega ozemlja — v korist "matične države."

To je torej "jasno in nespremenljivo stališče" Jugoslavije do Trsta in tržaških Slovencev v mesecu dni! Kaksno bo to stališče tedaj, ko bodo te vrstice izšle, pa kdo ve! Jasno je pri vsem samoupravo: Tito bi se svobodnega Trsta rad čim prej znebil. Plačilo za to hoče imeti samo zaradi peska v oči svoji javnosti, ki je verjela Kardeljevemu geslu "Življenje damo, Trsta ne damo." Svobodni Trst je titovskim komunistom trn v peti kot zbirališče protikomunistične opozicije, ki tukaj živi na lastnih tleh in med lastnimi ljudmi, in pa kot ena glavnih postavk gibanja za slovensko državo. Zato ga je treba čim prej uničiti, pa četudi bo "matična država" s tem vrgla tujcu v jarem novo slovensko zemljo in nove slovenske ljudi!

Iz zaslužnjene Slovenije

Slovenska komunistična partija prehaja v likvidacijo ter postaja samo še privesek vsezvezne velesilke jugoslovanske partije. Njeno glasilo "Ljudska pravica", je nehalo izhajati kot samostojen list. Namesto njega izhaja zdaj slovenska izdaja "Borbe", glasila jugoslovanske partije. Vzrok: tudi v partiji se kažejo separatistične ter samoslovenske težnje. Trenejši komunisti so skrajno nezadovoljni z vse večjim političnim centralizmom, ki ga je prinesla nova Titova ustava. Ta je Sloveniji zvela značaj države ter jo spremenila v navadno pokrajino brez prav lastne vlade in sleherne samostojnosti. Vodstvo slovenske partije je tudi v skrbah zaradi vedno večjega ogorčenja nad gospodarskim izkoriščanjem Slovenije. To ogorčenje se kaže slasti med industrijskim delavstvom, na katero komunizem najbolj zida. Da bi slovensko partijo obdržali na vajetih, so jo sklenili čim bolj povezati ter izenačiti z Beogradom.

"Vsi krademo". je brez sramu izjavil odžagani bivši predsednik republike Slovenije in sedanjí predsednik ljubljanske Akademije znanosti, Josip Vidmar. Lani je gostoval v Ljubljani angleški pianist Taylor. Razni skladatelji so ga tedaj zelo oblegali, naj bi našteval kako njihovo stvar ter z njo nastopal v tujini. Režimskemu priganjaku Lucijan Marji Škerjancu se je posrečilo, da je Taylor res vzel v svoj program njegov klavirski koncert. Ko bi ga moral igrati v Londonu, so Škerjanca poslali tja. Pri ogledu nekega londonskega muzeja je pa mož po pristni partizanski tradiciji ukradel neko dragoceno knjigo. Seveda so ga dobili in angleški listi so pisali "Jugoslovanski skladatelj — tat." Škerjanca so Angleži na hitro poslali čez mejo. Drugi slovenski skla-

datelji so se seveda zgražali nad škandalom, ki ga je Škerjanc napravil v tujini. Šli so k Vidmarju, naj kot kulturni diktator kaj stori proti njemu, češ mož je vendar kradel. Vidmar pa jim je odgovoril: "Kaj pa delamo mi vsi skupaj drugega, kakor krademo!"

Po zadnjem ljudskem štetju dne 31. marca letos ima Slovenija 1.462.991 prebivalcev. Pred petimi leti jih je stela 1.391.000. Ljubljana ima zdaj 135.000 duš, leta 1948 jih je bilo 115.000. Maribor je od 66000 prebivalcev leta 1948 narasel na 75.000. Novost letošnjega štetja je bila, da je moral vsak državljan navesti svoj odnos do vere, da bo politična policija lahko pritiskala na tiste, ki so si upali zapisati, da so verni katoliki. Druga novost je bilo dejstvo da je pri vprašanju o narodnosti vsakdo lahko navedel, da je Slovenec ali pa Jugoslovian, to je pripadnik neke nove narodnosti, ki je v titovski Jugoslaviji doslej niso poznali. Tudi komunistična diktatura gre isto pot, kakor jo je šla kraljevska — en kralj. en narod, ena država in ena vera — komunizem!

"Brezposelnost je nasi družbi koristna" — to komunistično modrost je na občnem zboru Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije izrekel član partijskega vodstva Stane Kavčič. Zakaj in kako, ni povedal. Toda ta izjava priča, kakšni norci vodijo danes gospodarstvo in politiko v Sloveniji. Kavčič je dalje priznal da je "kriminalna, špekulacija in poneverb v naših podjetjih ogromno." Meseca marca je v Sloveniji bilo po uradnih podatkih 10.500 brezposelnih, od tega 1705 uradnikov z višjo izobrazbo. Od tedaj je prišlo do novih odpustov po vseh večjih tovarnah in podjetjih. To je največja brezposelnost, ki jo je Slovenija kdaj doživela. Nov uspeh "socialističnega" gospodarstva!

Tržaške novice

"Slovenski oder", ki ga vodi profesor Jože Peterlin, je v letošnji sezoni priredil 9 zelo uspešnih predstav v dvorani Zvezniške vojske uprave v Trstu, na Bazovici, v Dolini in v Nabrežini. Vprijazil je Lipahovo komedijo "Glavni dobitki", Dickensovo božično igro "Cvrček za pecjo" ter posrečeno dramatisacijo Timmermansovega "Župnika iz cvetočega vinograda." Glavni igralci pri teh predstavah so bili: Lojzka Peterlinova, Stana Oficija, Zora Boletova, Tonči Turkova, Marjanca Lapornikova, Martin Globočnik, Slavko Rebec, Vili Čekuta, — ki je vsa dela tudi insceniral, — in Jurij Slama. Za počitnice pripravlja premijero dramskega teksta "Krst pri Savici", ki ga je po motivih Prešernove pesnitve napisal Zorko Simčič ter že v Ljubljani dobil zanj književno nagrado bivše Nove Založbe. Predstava bo, kakor "Slehernik" in "Divji lovec", v okviru običajnega poletnega slovenskega tabora na Repentabru pri Trstu in sicer na prostem. Te prireditve je vsako leto obiskalo do 4000 ljudi — obisk, ki ga nobena druga politična ali kulturna organizacija na Tržaškem pri svojih nastopih ne pozna. Poudariti je treba, da je "Slovenski oder" kljub svojemu nesebičnemu in važnemu delu še vedno brez prostora za shajanje in za vaje, čeprav so njegove predstave, poleg kulturnih večerov Slovenske prosvete, edino nekomunistično slovensko kulturno delo na Svobodnem tržaškem ozemlju. Liga katoliških slovenskih Amerikancev je Slovenski krščansko socialni zvezi že leta 1951 poslala 1000 dolarjev za preskrbo sedeža katoliškim prosvetnim organizacijam v Trstu. S tem denarjem razpolaga zdaj filotitovska Besednjakova skupina v Zvezi — kako, ne ve nihče. Morda bi bilo prav, če bi se Liga zanimala za njegovo usodo. Ne gre namreč, da bi njeno požrtvovalnost izkoriščali ljudje, poslani in plačani iz Beograda za razbijanje katoliških vrst v Trstu!

Zbliževanje med Sovjeti in Titom ter postopno vračanje Jugoslavije v Kominform je dobilo vidnega izraza za letošnjo proslavo prvega maja v Trstu. Titovski komunisti letos prvič niso prirediti lastnega zborovanja in obhoda za svoje pristaše, kakor je to bilo doslej vsa leta. Pač pa so v svojem glasilu, "Primorskem dnevniku" uradno povabili svoje ljudi, naj se udeležijo "skupnih", to je, kominformističnih prvomajskih proslav.

Zbornik "Stvarnost in svoboda" prinaša v drugi številki razprave in literarne prispevke urednika Franca Jeze, Vinka Beličiča, Otona Jeruca, Jožeta Peterlina, Saše Martelanca, Otona Jeruca, dr. Jožeta Velikonje, Bruna Bogatca, Josipa Terčona, Rada Lenčka in drugih. Jeza je priobčil v tem zvezku nadaljevanje svoje razprave "Sodobna slovenska problematika", katere začetek je vzbudil lani toliko ogorčenja med Slovenci doma in v tujini. V zdaj priobčenih poglavjih obravnava pisec gospodarsko propadanje ter izkoriščanje Slovenije pod jugoslovanskim komunističnim centralizmom, politični teror in versko preganjanje, krivdo Titove vlade za izgubo Koroške, Trsta

in Goriške ter njeno popolno brezbriznost do usode zamejskih Slovencev. Uredništvo je priobčilo načelno izjavo o namenih "Stvarnosti in svobode" ter o značaju sodelovanja pri njej. Poudarja potrebo po političnem realizmu pri slovenskem razumnistvu ter obračun z raznimi preteklimi in sedanjimi "mitosi". V glavnem potrjuje stališče, ki ga je do revolucije v Sloveniji in do odpora proti njej zavzel Jeza v prvi številki. Jeza dela pri tem več napak. V Osvobodilni fronti in revoluciji ter v tako imenovanem boju proti okupatorju vidi še vedno eno največjih vrednot slovenske zgodovine ter spričevalo za slovensko narodno in politično zrelost. V resnici sta OF in revolucija v Sloveniji že s stališča svobode, če že ne zaradi golih narodnih koristi zločin. Tako "boj" proti okupatorju, kakor ga je izvajalo komunistično partizanstvo, pa je s stališča stvarnosti ter političnega realizma samomorilska norost. Dalje označuje Jeza ves slovenski protikomunistični boj za totalitarizem. Po njegovih logikah je torej totalitarizem tudi ves današnji tabor svobodnega sveta, ki Jezi nudi zavetišče in kruh! Poleg tega Jeza v celoti obsoja in odklanja domobranstvo, dasi ne pozna ne njegovega nastanka, ne njegove vsebine, ne njegovih ciljev, ne njegovega notranjega stališča do desne in jugoslovanske politične in socialne reakcije. Če bi hotel biti Jeza samo tako imenovani nepristranski zgodovinar, bi ne smel — hote ali nehot — zamenjavati vzrokov s posledicami. Slovensko ljudstvo si je med dvema okupacijama moralo z lastnimi silami ustvariti samoobrambo proti oboroženemu rdečemu totalitarizmu. Toliko stratega je Jeza že, da ve, da so proti totalnemu napadu uspešna samo totalna sredstva. Ta totalna obramba, na katero se zdaj pripravlja tudi ves svobodni demokratični svet, je bila. Slovincem vsiljena od rdečih, v slovenski zgodovini doslej edini pravih totalitarcev, katerim je Jeza še štiri leta po vojni in revoluciji služil kot član uredništva "Ljudske pravice." To dejstvo mu sicer ne jemlje pravice do spreobrnitve in spregledanja, pač pa mu jemlje legitimacijo za obsojanje drugih, zlasti tistih, ki so spregledali davno pred njim in se po tem tudi ravnali!

Politika kurje pameti bi lahko rekli stališču, ki so ga zavzele slovenske politične skupine na Goriškem do junijskih volitev v Italijo. Iz splošnega položaja pred volitvami je bilo jasno, da bodo italijanske vladne stranke, posebno Krščanska demokracija, potrebovale prav vsakega glasu, če hočejo zmagati. Kakor glasovi južnih Tirolcev, tako so jim bili dragoceni tudi glasovi goriških in beneških Slovencev. Po vzgledu Južnotirolske ljudske stranke bi bila morala tudi Slovenska demokratska zveza v Gorici skleniti s krščanskimi demokrati sporazum, da bodo njeni pristaši glasovali zanje, kakor je to bilo leta 1948, če vlada zagotovi goriškim Slovincem pravice, ki jih zahtevajo. Večino članstva v Zvezi sestavljajo katoliški Slovenci, toda vodstvo v njej imajo liberalci, ki vi-

(Nadaljevanje na 3. str.)

NOVICE IZ TRSTA

(Nadaljevanje s 2. str.)

dijo svojega sovražnika ne v komunizmu, marveč v tako imenovanem klerikalizmu in katolištvu. Zato se je vodstvo Demokratske zveze pridružilo titovskemu sklepu, da naj slovenski volilci oddajo prazne glasovnice v protest, da Krščanska demokracija kot vladajoča stranka v Italiji ne sliši slovenskih zahtev. V tem smislu je pozival k abstinenci tudi goriški "Katoliški glas." Titovci so imeli s tem sklepom namen, posredno koristiti laškim komunistom. Dokaz za to je tudi dejstvo, da je ljubljansko titovsko vodstvo ob začetku volilnega boja najprej vztrajalo pri privrženosti na Goriškem, da morajo glasovati za italijanske "progresivne" stranke, to je, za komuniste, ne pa se vzdržati. Vatikan in italijanski škofje so že od začetka uradno opozarjali katoličane, da so po vesti dolžni voliti in sicer tiste stranke, ki se upirajo komunizmu. Zato je tudi goriški škof mgr. Ambrosi pritisnil na slovenske duhovnike, da so morali na predvečer volitev objaviti v "Katoliškem glasu" poziv slovenskim katoličanom, naj gredo na volišče. Posledica je bila, da je na Goriškem oddala bele glasovnice komaj polovica slovenskih volilcev. Tako so se Slovenci trikrat osramotili in urezali: najprej, ker niso znali in mogli držati sklepa svojih političnih vodstev, potem, ker jih je velik del le glasoval za Krščansko demokracijo, ne da bi za to kaj dobil, in nazadnje, ker so dali s tem italijanskim šovinistom v roke trditev, da so se Slovenci pri volitvah, ki so bile evropsko važne, posredno opredelili za komunizem, proti kateremu se bori ves svobodni svet!

Slovenski radio v Trstu, ki ga vzdržujejo zavezniki, dobiva vedno bolj titovski značaj in prehađa vedno bolj pod titovsko nadzorstvo. Po eni strani je tega krivo dejstvo, da nimajo Amerikanci v Tržaški radijski ustanovi dejansko nobene besede več. Zastopa jih samo en uradnik, ki ima nadzorstvo le nad umetniškim delom programa. Ne odloča pa nič ne o politični smeri, ne o upravi. To imajo oboje v rokah Angleži, ki jih je na tržaškem radiu kar šest, med njimi šef za poročila in cenzorka za slovenski program. (Italijanska postaja, ki je tudi pod upravo zaveznikov, cenzure sploh nima!) Po drugi strani so zato odgovorni slovenski vodilni uradniki, ki so vsi liberalci, tesno povezani z vodstvom Demokratske zveze. Ravnatelj slovenske postaje ima dobre zveze s titovskimi krogi ter z načelnikom jugoslovanskega zastopstva v Trstu, Zemljakom. Njemu in njegovim sodelavcem je zelo neprijetno, da slovenski radio kar se tiče zunanjih sodelavcev, odvisen v glavnem od mlajših katoliških inteligentov, publicistov in pisateljev, ki so vsi izrazito slovensko usmerjeni. Ti so seveda trn v peti Demokratski zvezi, ki na tihem kljub vsemu independentizmu go-ri za "kralja i otadžbinu," ter seveda za stari liberalizem. Zaradi tega jih je treba povsod odniti od vpliva ter za vsako ceno preprečiti, da bi Radio Trst II, namenjen katoliškim in nekomunističnim Slovencem, imel kaj

katoliške in slovenske barve. Zaradi tega njegovo vodstvo vabi k sodelovanju čim več titovcev, ker liberalci svojih sposobnih ljudi nimajo. Ni ga titovskega predavatelja ali umetnika iz Ljubljane, ki pride delat v Trst kulturno propagando za komunistično OF, da ne bi nastopil tudi na slovenskem radiu, kjer ga seveda dobro plačajo. Tako Radio Trst II dejansko plačuje velik del te propagande za titovski komunizem na Tržaškem. Kulturnik, ki ga ljubljansko prosvetno ministrstvo pošlje nastopat v Trst, dobi za vse stroške 1000 lir. Z nastopom na radiu jih zasluži petkrat ali desetkrat toliko in lahko svoje bivanje ter delovanje v Trstu podaljša. Eden glavnih predavateljev na slovenskem radiu je profesor, ki je za svoje delo v korist titovstva dobil letos Prešernovo nagrado tržaške komunistične Osvobodilne Fronte. Umetnostni kritik postaja je eden glavnih predavateljev v titovskih kulturnih krožkih. Literarni kritik je filotitovec. Kako je s stalnimi uslužbenci, je poglavje zase. Dejstvo je, da je OZNA natančno poučena o vsem, kar dela kateri antikomunist na radiu. To omogoča represalije proti tistim, ki imajo svojce v Sloveniji. Kako daleč gre ta nevarni nesmisel na neki zahodni demokratični postaji in kakšno besedo imajo titovski komunisti na njej, priča dejstvo, da so uredniki radijskih poročil klicani na odgovor za vsako najmanjšo besedo, ki ni po godu titovski delegaciji v Trstu. Ob smrti rablja Slovencev, Kidriča, je bilo v nekem poročilu omenjeno, da je Kidrič odgovoren za revolucijo in njene posledice v Sloveniji ter za polom jugoslovanskega komunističnega gospodarstva. Titov delegat Zemljak se je — kakor se govori po Trstu — na pobudo določenih ljudi z radia zaradi tega uradno protožil ter zahteval odpust odgovornega urednika g. Javornika. Ta je imel dolgo preiskavo in titovski zahtevi bi bilo gotovo ustrezno, če ne bi bila najvišja ameriška mesta imela o stvari svojega mnenja in če ne bi šlo za tako vidnega kulturnega in političnega delavca ter antikomunista. Dogodki ob tem incidentu in po njem so pokazali, da Radio Trst II vse bolj prihaja tudi pod politično kontrolo titovcev ter tako vsaj posredno postaja propagandno orodje za jugoslovanski komunistični režim. Leta 1948 je glede politične smeri na slovenskem radiu zelo uspešno posredoval pri ameriškem zunanjem ministrstvu dr. Krek. Mar ne bi tak nastop bil še dosti potrebniji zdaj? Krajevni zavezniški činitelji navzlic pritožbam v "Katoliškem glasu" in drugod ne napravijo nič, ker so povsem pod titovskim in liberalnim vplivom. Zato bo potrebno podrežati kje višje!

"JUTRO BREZ SONCA" — odlični roman ameriškega slov. pisatelja Ivana Jonteza — lahko dobite pri upravi "Slovenske Države". Pišite ponj čimprej, dokler traja zaloga.

Le vstani, borni narod moj, do danes v prah teptan, pepelni dan ni dan več Tvoj. Tvoj je vstajenja dan!

S. Gregorčič

PISMO IZ CLEVELANDA

Za spremembo dvoje citatov iz ameriških virov. James P. O'Donnell pravi v članku "These Russians are on Our Side" v Saturday Evening Posti (6. jun.), ko govori o ubežnih Rusih na zapadu:

"Zdi se, kakor bi obstojal nekak Greshamov zakon — zakon obrobne brezupnosti — v vseh emigracijah in zlasti v ruski emigraciji. Dalj ko je begunec zdoma, manj v resnici ve, kaj se dogaja doma. Stike z ljudstvom izgubi. Dalj ko se mudi v izgnanstvu, bolj je podkovan v subtilnih zvijačah begunske politike — politike, ki je ločena (divorced) od realnosti.

Leta gredo mimo in tak politik v izgnanstvu predstavlja manj in manj, toda njegova moč in njegove iluzije v krogu emigracije naraščajo. Kmalu se postara in brani se treba pridobljene osebnosti. Nove izgnance pozdravlja s sumničanjem in sovražnostjo. Kadar ti novi begunci predstavljajo popolnoma novo generacijo, kakor je slučaj s sovjetskimi oficirji, ki zdaj prihajajo preko meje, tedaj stara in nova skupina niti ne govorita več istega jezika. Prihajata namreč iz različnih Rusij. Starjša skupina se more vzdržati na svojem vrhuncu v emigraciji samo z ustraševanjem mlajše skupine, in tako tudi dela. A to je prav tako kakor če bi skušali vprizoriti Hamleta brez Danca."

Walter Lippmann pa pravi v članku o korejskem premirju (Cleveland Plain Dealer 9. junija t.l.):

"Civilna vojna je strašna stvar. Sodeč po naših lastnih skušnjah, utegne vzeti najmanj petnajst let, preden bodo mogli (Korejci) za silo okrevati od njenih najhujših ran. Toliko časa je namreč potrebno za rast in uveljavljanje nove politične generacije, ki ni zaslepljena in zastrupljena od bratomornega klanja."

Glavni urednik Prosvete je v glasilu SNPJ 10. junija v uvodniku "Kaj pa z ostalo (zaostalo) našo kulturo" zapisal tudi to le:

"V Chicagu smo imeli pred leti kar tri močne napredne slovenske zbornice. Za naprednost se med nami v glavnem šteje to, da če si (napredni) pevec, ne poješ v cerkvi." (Jaz podčrtal.)

Podpora, France! Bolj resnične še nisi zinil v svojem življenju! Lahko bi bil še dodal, da ni takšna naprednost prevladovala samo med pevci in drugimi kulturnimi delavci, temveč v na-

Gomilarjeva trgovina z mesom in živili

se toplo priporoča Slovencem v Chicagu.

Pri Gomilarju lahko dobite kranjske klobase, suhe šunke, prekajene svinjske želodce itd. Obiščite Gomilarjevo trgovino!

1801 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

prednem taboru vobče. "Naprednjak sem: v cerkev ne hodim!" so se ti predstavljali napredni stebri pa naših naselbinah. Najbolj priljubljeni napredni časnikarji in dopisniki niso bili oni, ki so znali najbolje tolmačiti socijalizem in delavske težnje, temveč protiverski polemikičarji. Bolj ko si zafrknil "farja", ki se je v svoji domišljavosti drznil dvomiti o tvoji brezverski modrosti, bolj so te imeli tvoji bralci radi! Govorim iz osebnihkušenj! Vse moje književno delo dveh desetletij, ki kvantitativno ni bilo malenkostno — nešteto podlistkov, črtic, povesti itd. v vseh naprednih listih, revijah in koledarjih — mi ni prineslo desetinke toliko priznanja kakor nekaj vatlov plitve verske polemike z župnikom in pisateljem Jurijem Trunkom, objavljene pod psevdonimom Tone Podgoričan! Takisto je večina Prosvetinih čitateljev cenila njene urednike po njihovi protiverski bojevitosti! To je bila žetev pokojnega Martina Konde, izdajatelja davno preminulega Glasa Svobode in najbolj zagrizenega slovenskega brezverca v Ameriki, ki je začrtal pot naši naprednosti, s katere tudi najrazboritejši napredni voditelji niso mogli nikdar več kreniti. Mnogo je pomagal tudi Ebin Kristan, ki danes liže peto komunističnemu tiranu. Celó Ivan Molek se ni nikdar mogel otestiti fiksne ideje, da je vera opij za človeka in Cerkev njegova največja sovražnica, dasi je bil edini med slovenskimi naprednimi uredniki, ki je razkrinkal komunistično Osvobodilno fronto že v prvih mesecih njenega obstanka in dosledno pobijal komunizem, kjer koli se je pojavil. To je bilo naše največje prekletstvo: če nisi udarjal po veri in Cerkvi in zasmehoval Boga, ti napredna množica ni zaupala!

Ni čudno, da je prva močna sapa odnesla ves napredni tabor v Titovo ljudskodemokratsko ogrado! Ni čudno, da so v isti dobi propadle vse naše socijalistične ustanove in publikacije s Prosvetno matico, Jugoslov. soc. zve-

zo, Majskim glasom, Družinskim koledarjem in Proletarcem vred! Kam pa naj vetrovi odnesejo množico, ki je vila vzgojena v zanikanju Boga, zasmehovanju vere in sovražstvu do Cerkve, če ne k največjemu sovražniku Boga vseh časov, k rdečemu Antikristu-komunizmu?

Kar kdo seje, to žanje.

Prejel sem zavitek brošuric, ki jih je priredil in izdal znani slovenski duhovnik in javni delavec Anton Merkun, med katerimi sta najzanimivejši "Cirilmetodijska ideja" in "Mož božje volje, Dr. Lambert Ehrlich". Prva slika in utemeljuje prizadevanje rimske katoliške cerkve za združitev krščanskih cerkev, predvsem vzhodne in zahodne. Zanimivo je, kako se Sv. stolica že mnogo desetletij prizadeva doseči zblizanje z vzhodnimi kristjani, v prvi vrsti s slovanskim pravoslavljem. Druga brošurica je mnogo manjša, zato pa je toliko večji lik osebnosti mučenika slovenske državljanske vojske dr. Ehrlicha, katerega skuša narisati v nekaj močnih potezah. Polagoma se odkriva, kdo je bil v resnici velik človek, velik Slovenec in velik kritjan v dneh razkroja in razpada velikosrbske Jugoslavije. Škoda le, da je delce tako stromno in nepopolno. Ali ni že čas, da dobimo popolno delo o slovenski tragediji in osebnostih, ki so ji dale svoj pečat?

Isto vprašanje se mi je vrnilo v misel, ko sem pregledoval spominsko knjižico "Vetrinjsko polje", ki jo je izdala Slovenska vetrinjska družina in tiskala in založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. Knjižica je lično delo, slike so lepe in pomenljive, Karl Mauserjevo besedilo je prav učinkovito. Ampak jaz sem pričakoval nekaj drugega: opis vetrinske tragedije, vetrinske izdaje, z imenikom žrtev in fotografičnimi posnetki dokumentov, ki se nanašajo na naš lastni Katyn. Zato sem bil nekoliko razočaran, dasi je knjižica sicer prav lepa in popolnoma ustreza svojemu namenu.

Ivan Jontez

TO IN ONO

Dr. Miha Krek pozdravil skupščino ravnogorskih četnikov. Skupščina ravnogorskih četnikov, katera se je vršila 17. maja v Chicagu je pismeno pozdravil tudi J. RZ minister dr. Miha Krek, tako poroča "Glas kanadskih Srba" od 4. junija. Ravnogorske četnike vodi neki Vojislav Dragutinović. Organizacija stoji na temelju upostavitve Jugoslavije kot monarhije. Mar g. dr. Miha Krek ne vidi in ne sliši nič? Večina Slovencev ne mara nič slišati o Jugoslaviji, kaj šele o kakem "kraljevskem veličanstvu".

Kardinal dr. Alojzij Stepinac bolan. Dopisnik kat. lista Dublin Standard poroča preko Trsta, da je hrvatski metropolit in kardinal Stepinac težko bolan v Krašiču. Titova vlada je odbila doslej prošnje zdravnikov da bi mu bilo dovoljeno zdravljenje v slovenskih planinah. — Kardinal Stepinac bolehamo zastrupljenju krvi.

Dr. Krnjevičovo sporočilo Hrvatoma v domovini. Tajnik HSS dr. Krnjevič je poslal hrvatskemu

narodu v domovini sporočilo najvstraja v borbi proti komunizmu in Titovemu krvavemu režimu. V sporočilu posebno naglašajo: "Naš cilj je svobodna Hrvatska (vključene v njej na federalnem temelju Bosna in Hercegovina) kot samostojna država v zboru svobodnih evropskih držav, organizirana kot demokratska republika na temelju načel bratov Antona in Stjepana Radića".

Lep uspeh slovenskega rojaka. Prof. Vladko Kos, odlični slovenski baritonist, ki je leta 1947 nastopil tudi v Ameriki, je priredil februarja letos v Teatro Municipal v Caracas-u, Venezuela, pevski koncert. Na sporedu so bile tudi slovenske pesmi. Poročajo, da je koncert prav dobro uspel in je bila kritika v tamkajšnjih listih za Kosa zelo laskava.

Ivan Lavrih postal župnik. Rev. Ivan Lavrih, pisatelj knjige "Z Bogom v tujino", kateri je doslej služboval kot kaplan v Prattkan-sas, je bil imenovan za župnika na župniji Sv. Lovrenca v Jetmore, Kans.

POŠLJITE BREZ SKRBI! MI PLAČAMO PREVOZ, CARINO IN POSTNO TAKSO.

POZOR! Ko pošljate darove, sporočite svojcem, da ste Vi v naprej plačali prevoz in carino. Ako od Vaših zahtevate plačilo carine ali prevoza, naj zahtevajo potrdilo za plačilo. Mi jamčimo povračilo denarja, katerega Vaši plačajo na račun carine ali prevoza.

DVAKRAT DNEVNO pošljamo po zračni pošti (Air Mail) Vaša naročila, v T R S T,

kjer je naše veliko skladišče prvovrstnega, svežega AMERIŠKEGA in KANADSKEGA blaga.

Pošiljajte darove Vašim dragim v domovini preko naše NAJVEČJE in NAJSIGURNEJŠE AGENCIJE. Pri nas dobite NAJNIŽE CENE in NAJBOLJŠE BLAGO.

- Paketi se izročajo prejemnikom v Stari Domovini v teku 15 do 30 DNI.
- Jamčimo vsako pošiljko za delno ali celotno izgubo!

Najfin. bela kanadska '000' moka | **Fina koruzna moka**
100 lbs. do zadnje postaje .. \$11.45 | **100 lbs. do zadnje postaje .. \$11.45**

Dodajte za vsako vrečo moke poštno takso 200 Din. ali 67 centov.

50 lbs. najfinejše BELE MOKE.....\$6.75 | 50 lbs. KORUZNE MOKE\$6.50

PROSIMO, UPOŠTEVAJTE! Pri vseh paketih je vračunan in plačan prevoz, carina in poštna taksa!

Paket števil 1....\$33.75

20 lbs. Riža — Rice
 20 lbs. Sladkorja — Sugar
 10 lbs. Masti — Lard
 6 lbs. Kave — Coffee
 15 lbs. Spagetrov — Spaghetti
 10 lbs. mila (Laundry)
 10 lbs. fižola — Beans
 10 lbs. bele moke — Flour

Paket števil 17...\$10.50

10 lbs. Sladkorja — Sugar
 10 lbs. Riža — Rice
 10 lbs. Spageta
 10 lbs. Bele moke — Flour

Paket števil 3....\$32.15

30 lbs. Riža — Rice
 20 lbs. Sladkorja — Sugar
 6 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Masti — Lard
 10 lbs. bele moke — Flour
 10 lbs. Ječmena — Barley
 5 lbs. mila — Laundry

Paket števil 4....\$15.95

10 lbs. Masti — Lard
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 5 lbs. Spageti — Spaghetti
 5 lbs. Kave — Coffee
 5 lbs. Ječmena — Barley
 5 lbs. Mla (Laundry)

Paket števil 5....\$21.75

5 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 5 lbs. Spagetrov — Spaghetti
 5 lbs. Riža — Rice
 10 lbs. Masti — Lard
 10 lbs. Mla (Laundry)
 10 lbs. bele moke — Flour
 Odpremljamo vsakovrstne pakete po naročilu. Odpremljamo Vaše lastne pakete. Pišite!

Paket števil 6....\$14.75

10 lbs. Riža — Rice
 6 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 10 lbs. Spagetrov — Spaghetti

Paket števil 7....\$27.75

20 lbs. Riža — Rice
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 6 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Spagetrov — Spaghetti
 5 lbs. Masti — Lard
 5 lbs. Griza — Farina
 5 lbs. Ječmena — Barley
 1 lb. Čokolade — Chocolate
 2 lbs. Cocoa
 ¼ lb. Popra
 ½ lb. Čaja — Tea

Paket števil 22...\$16.90

25 lbs. bele moke — Flour
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 6 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Riža — Rice

Paket števil 9....\$9.25

2 lbs. Kave — Coffee
 2 lbs. Sladkorja — Sugar
 2 lbs. Riža — Rice
 1 lb. Olja — Oil
 2 lbs. Griza — Farina
 400 gr. Marmelade

Paket števil 11...\$12.25

5 lbs. Kave — Coffee
 5 lbs. Masti — Lard
 5 lbs. Sladkorja — Sugar
 5 lbs. Ječmena — Barley
 5 lbs. Griza — Farina

Paket števil 24...\$14.00

25 lbs. Sladkorja — Sugar
 25 lbs. bele moke — Flour
 10 lbs. Riža — Rice

Naši "SPECIALNI" Paketi

V močnih dvojnih vrečah ali lesenih zabojih. Najboljše pakovanje. Cene vračunane do zadnje postaje prejemnika.

20 lbs. Riže — Rice\$ 8.35
 20 lbs. Graha — Beans.....\$ 6.25
 40 lbs. Graha — Beans.....\$12.95
 100 lbs. Graha — Beans.....\$24.95
 20 lbs. Spagetrov\$ 6.95
 40 lbs. Spagetrov\$13.50
 100 lbs. Spagetrov\$24.95
 20 lbs. Sladkorja - Sugar \$ 6.25
 50 lbs. Sladkorja - Sugar \$14.25
 100 lbs. Sladkorja - Sugar \$22.70
 25 lbs. Griza - Farina.....\$ 7.75
 37 lbs. svinj. masti-Lard \$12.50
 25 lbs. Ječmena - Barley \$ 7.50
 10 lbs. Bakalara —
 Stock Fish\$ 7.40
 25 lbs. Leče — Lentil\$ 8.45
 10 lbs. mila za pranje
 (Laundry Soap)\$ 5.40
 6 lbs Kave (Santos)\$ 6.70
 Olje olivno, 5 litrov\$ 9.75
 Meso v konzervi, 5 lbs.....\$ 4.45
 Šunke v kantah, 11 lbs.....\$16.25
 Mleko v prahu, 10 lbs.\$10.25
 Kokošja juha — Lipton,
 24 pkg.\$ 5.75
 Salama "Gavriloč", lb.....\$ 1.50
 Slanina, sušena panceta lb. \$1.00
 Cikorija (Frank), 5 lbs.....\$ 4.50
 Čokolada, 4 lbs.\$ 5.25
 Cocoa, 4 lbs.\$ 5.00
 Tomato Paste, 10 lbs.\$ 6.50

Knjige in revije

Božji služabnik Peter Leopold, kapucin. V Gorici je izšel opis življenja p. Leopolda Mandiča, kapucina iz Hercegnovega pri Kotoru, ki je leta 1942 umrl v Padovi v sluhu svetosti. Knjigo je izredil p. Fidelis Kraner v Gorici, prevedel po slovenski pisatelj Karel Mauser. Pater Leopold je zaslovel predvsem kot spovednik. Čeprav skromen in ponižen hrvaški kapucin, je bil poznan po vsej Italiji, tudi v najvišjih cerkvenih in laičnih krogih. Po njegovi smrti se je zgodilo že mnogo čudežev. Knjiga, ki obsega 183 strani, je pisana tako provlačno, da bo pritegnila prav vsakega.

Vjekoslav Vrančič: S bielom zastavom preko Alpa. V Buenos Airesu je nedavno izšla v okviru Hrvatske Pučke knjižice knjiga pod naslovom S bielom zastavom preko Alpa. Pisec knjige, Vjekoslav Vrančič opisuje dogodke ki jih je doživel kot odposlanec hrvaške vlade, ko je skušal po nalogu vlade v Zagrebu, dobiti zveze z zapovednikom zavezniške vojske za Sredozemlje, feldmaršalom Alexandrom in mu izročiti spomenico, v kateri ga prosi hrvaška vlada v Zagrebu, da zasede hrvaško ozemlje in tako zaščiti ljudstvo pred komunistično tiranijo, odnosno če to ni mogoče, da mu ponudi predajo hrvaške vojske. Knjiga, ki ima 93 strani, stane \$1.00. Naroča se: Ljeposlav Perinić, Cassila de Correo 1744, Buenos Aires, Argentina.

The Golgotha of Ukraine. Ukrainian Congress Committee of America je izdal opis očitve velike lakote, katero so povzročili ruski komunisti v žitnice Evrope, v Ukrajini, vsled katere je pomrlo na milijone ljudi. — Isto odbor je izdal tudi brošuro o množičnem umoru ukrajincev vseh slojev v Vinnitsa leta 1943.

Tito and the Catholic Church. Predgovor k brošuri, katero je spisal Michael Derrick, je napisal kardinal Griffin. Brošura opisuje težavno stanje katoliške Cerkve pod Titovo knuto, zlasti pa zavrača očitke, katere so komunisti iznesli proti kardinalu Stepincu.

"Slovenska Beseda" števil 3-4 je pravkar izšla. Revija se je vsebinsko znatno zboljšala. Prinaša lepe članke, ki zanimajo prav vsakega. V tej številki sodelujejo med drugimi: Ivo Zaleški z romanom Zadnja brazda, dr. Franc Jaklič: Nikolaj Gogolj; dr. Julija Pajman: Žena v javnem življenju, Šepčev: Domače šege in navade, Fran Erjavec: Slovenski nacionalno politični program v svojem zgodovinskem razvoju; M. Radoš: Slovenska zemlja (Bela Krajina); K. Škulj: Ribniška dolina. Revija se je spomnila tudi umrlih slovj. rojakov: slikarja Marjana Koritnika in župnika Vinka Lovšina. — Revija se naroča za USA in Kanado: 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill. Stane letno \$3.00.

Jurij Kozjak, slovenski janičar, roman pisatelja Josipa Jurčiča je pravkar izšel v angleščini pod naslovom: George Koziak — Slovenian Janizary. Prevod je oskrbel dr. Ferdinand Kolednik. Že zunanost knjige je privlačna. Naslovni strani je slika Stične, kjer se povest vrši. Na zadnji strani ovitka je faksimile priporočila kardinala Thomasa Tien-a, nad-

škofa v Peipingu, ko je bil roman preveden tudi v kitajski jezik, kar je tudi zasluga dr. Kolednika. — Knjiga je primerna za darilo ameriški mladini, ki bo lahko v angleškem jeziku spoznala del slovenske zgodovine iz dobe turških napadov na slovensko zemljo. Knjiga se lahko naroči tudi v upravi SD, 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill.

Iz Chicaga in okolice

Novi hišni posestniki. Pridni in podjetni pa so ti naši "novi" možje in fantje. Pred nedavnim so kupili hiše sledeči naši prijatelji: Mr. Otmar in Anica Tašner na 514 W. 23rd Str.; Joe in Gizela Očepek na 2220 — 58 Court, Cicero, Frank in Jozefina Podlogar na 4109 — S. 31 Str. ter Miha Staudohar.

Lep slovenski praznik v Lemonu. Ameriške Brezje — Lemont je bil v soboto 4. in v nedeljo 5. julija pozorišče vernih slovenskih rojakov, ki so porimali k Mariji Pomagaj skoraj iz vseh slovenskih naselbin. Celotno iz New Yorka so bili nekateri. Na predvečer je bila pri groti procesija z lučkami, nato pa v Romarskem domu lep program. — V nedeljo je bilo še več romarjev. Sv. mašo pri lurski votlini je opravil preč. g. Jože Cvelbar, pridigal pa je prevz. škof ljubljanski, dr. Gregorij Rožman. Po maši se je vršila procesija s presv. Rešnjim Telesom kakor pri nas doma na praznik Rešnjega Telesa.

Ob farnem karnivalu pri sv. Štefanu je bil vse dni prav velik direndaj. Majhni in veliki otroci so se pridno posluževali "vetiljaka", in raznih drugih atrakcij.

Počastitev spomina padlih slovj. domobrancev. Odbor za počastitev spomina od komunistov pomorjenih slovenskih domobrancev, je pripravil četrtinski radijski program, ki bi naj bil oddajan na sobotnem slovenskem radijskem programu dne 20. junija. Do oddaje žal, ni prišlo, ker je radijska postaja program odklonila! — Iz zbranih prispevkov so bile naročene sv. maše v župni cerkvi pri sv. Štefanu, v Lemontu, del zneska se je poslal slovj. misijonarju v Indiji č. g. Stanku Poderžaju. Vsem, ki so na ta način počastili spomin padlih slovenskih junakov, izreka odbor najlepšo zahvalo.

Težko čaka "Slov. državo". Težko pričakujem Slovensko Državo". Z navadno pošto jo prejmem dokaj pozno. Prilagam znesek za zračno pošto. Pozdravljam vse zavedne Slovence v Ameriki, pa tudi Vas g. urednik. Franc Žičkar, Towradgi, Avstralijska.

List se mi zelo dopade. Prejel sem dve številki SD, katere ste mi poslali na ogled. Kakor da bi vedeli, da bo meni ta list ugajal. Kmalu Vam pošljem naročnino. List se mi zelo dopade, ker zastopa prav iste ideje kot jih imam jaz — skorajšnji propad komunizma v Jugoslaviji. Drug Jakob, Kanada.

Vsakdo, ki prejema Slovensko Državo, naj jo prebere in jo da brati tudi drugim. Agitirajte za naš list ob vsaki priliki. Slovenska Država je edini list, ki zagovarja slovenske narodne težnje.

Vaši v Domovini potrebujejo denarja, če želite poslati denarno pomoč tedaj to storite preko nas. Za EDEN ameriški ali kanadski dolar DAMO 400 DINARJEV. Lahko pošljete večje svote.

ZDRAVILA pošljamo po zračni pošti "Air Mail". Jamčimo dostavo v 8 dneh.

STREPTOMYCIN:

65 centa gram
 Penicillin: v olju (in Oil)
 3 milijone units\$4.75

P.A.S.: 500 tablet.. \$ 8.95

1000 tablet.. \$17.00

RIMIFON:

200 tablet\$ 6.45

RUTIN: 500 tablet..\$5 00

500 tablet\$12.95

Vaša pisma, čeke ali Money Order pošljite z zaupanjem na

USA Express Co.

720 TENTH AVE. (Between 49th & 50th St.)

NEW YORK 19, N. Y., USA.

Telefon: PLaza 7-6459

Naslov naše podružnice: USA EXPRESS CO.

5501 Blvd. East, West New York, New Jersey